

Ex-aandeelhouder aansprakelijk voor Vpb over vrijval HIR

18 december 2011

De Invorderingswet kent een bijzondere aansprakelijkheid voor de aanmerkelijkbelang-houder in een BV die zijn aandelen in die BV (geheel of gedeeltelijk) verkoopt, en waarbij de koper vervolgens die vennootschap 'leeghaalt' en de door de BV verschuldigde vennootschapsbelasting niet voldoet. De verkopende aandeelhouder is dan – onder voorwaarden – aansprakelijk voor die onbetaald gebleven belasting. Deze aansprakelijkheid kan uitsluitend aan de orde komen als de bezittingen van de BV bij de aandelenoverdracht in belangrijke mate bestaan uit beleggingen, daaronder begrepen liquide middelen.

Karel Natter was directeur en enig aandeelhouder van BV X. Op 31 december 2004 verkocht hij zijn aandelen in de BV aan een derde. Ten tijde van de verkoop stonden er op de balans van de BV twee posten: een herinvesteringsreserve van € 312.617, die de BV kort daarvoor had gevormd voor de boekwinst bij verkoop van haar onderneming, én een vordering op Natter van om en nabij datzelfde bedrag. De BV had de bij de verkoop van haar onderneming ontvangen liquide middelen uitgeleend aan Natter.

De koper van de aandelen BV X voldeed de koopsom door de schuld van Natter aan BV X over te nemen. In 2008 ging BV X failliet, de aanslag vennootschapsbelasting over 2004 bleef onbetaald. De ontvanger stelde vervolgens Natter voor die aanslag aansprakelijk, tot een bedrag van € 106.605, de vennootschapsbelasting die de BV verschuldigd was over de (vrijgevallen) herinvesteringsreserve. Natter verzette zich tegen die aansprakelijkstelling, maar Rechtbank Haarlem wees zijn beroep af. Volgens de rechtbank werd aan alle voorwaarden voor de aansprakelijkstelling voldaan. Ten tijde van de verkoop van de aandelen bestonden de bezittingen van BV X in belangrijke mate uit beleggingen – de vordering op de DGA – en het vermogen van BV X was binnen drie jaar na de vervreemding van de aandelen anders dan door een normale bedrijfsvoering fors verminderd. De koper had de BV leeggehaald, en was de verplichtingen van de BV niet nagekomen. Natter had ook niet aannemelijk gemaakt dat het niet aan hem te wijten was dat het vermogen van de BV ontoereikend was voor het voldoen van de aanslag vennootschapsbelasting. De rechtbank stelde vast dat Natter geen onderzoek gedaan had naar de koper van de aandelen, en naar diens kredietwaardigheid. Dat had wél in de rede gelegen, temeer omdat BV X volledig afhankelijk was van de terugbetaling van de aan de koper overgedragen lening om aan haar verplichtingen jegens de fiscus te kunnen voldoen. Natter had bij de schuldovername ten onrechte geen zekerheid voor de lening gevraagd. De rechtbank wees de aansprakelijkstelling toe.

Commentaar

De berechte casus is een 'schoolvoorbeeld' van de situatie waarin de verkopende aanmerkelijkbelanghouder aansprakelijk kan worden gesteld voor de door de BV verschuldigde vennootschapsbelasting, als de koper de BV 'leeghaalt' en de fiscale verplichtingen van de vennootschap niet nakomt. U weet nu hoe het niet moet.; een gewaarschuwde ondernemer telt voor twee.....